

OYSTER PERPETUAL
SUBMARINER DATE

ROLEX

M

MICHELSEN

ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 17. september 2014 | 23. tölublað | 10. árgangur

Sími: 512 5000 | [visir](http://www.visir.is) www.visir.is

VIÐ **ELSKUM**
UMHVERFIÐ!

Guðjón Ó
VISTVÆNA PRENTSMÍÐJAN

TÆKIFÆRI Í FJÖLGUN SKEMMTIFERÐASKIPA

→ **Alls komu 89 skemmtiferðaskip til Reykjavíkur í sumar með um 98 þúsund farþega.**

→ **Framkvæmdastjóri TVG-Zimsen segir áhuga á Norðurslóðum opna á tækifæri.**

→ **Ísland er orðið sér áfangastaður fyrir skemmtiferðaskip.**

SÍÐA 6-7

Alcoa gerir samning við Boeing

Alcoa hefur undirritað langtímasamning við bandaríska flugvélaframleiðandann Boeing um framleiðslu á margvíslegum íhlutum og álplötum í flugvélar Boeing. Samningurinn er metinn á um einn milljarð Bandaríkjadala að því er fram kemur á heimasíðu Alcoa. Samningurinn er sá stærsti sem fyrirtækin hafa gert til þessa og felur hann einnig í sér umtalsvert samstarf um þróun á nýju, háþrúðu og léttara málmblendi í flugvélar Boeing. „Samstarf Alcoa og Boeing er nú tryggt næstu 35 árin og við munum halda áfram samstarfi um þróun á nýjum og framúrskarandi tæknilausnum fyrir flugvélaíðnaðinn,“ segir Klaus Kleinfeld, forstjóri og stjórnarformaður Alcoa, um samninginn.

- fbj

Stefnir í heimsmet í útboði

Amerískir fjárfestar bítast nú um að kaupa hlut í kínverska netsölurísanum Alibaba, sem fer á markað í útboði sem gæti orðið það stærsta í sögunni.

Skráð verð á hvern hlut hefur hækkað verulega og er komið upp í 66 til 68 Bandaríkjadali. Eftirspurnin er því mikil en Alibaba stefnir að sölu fyrir 25 milljarða dala í útboðinu. Agricultural Bank of China aflaði sem nemur 22,1 milljarði Bandaríkjadala í útboði í Kína árið 2010 sem er núverandi heimsmet.

Fari sem horfir verður heildarmarkaðsvirði fyrir tækisins um 168 milljarðar Bandaríkjadala og þannig verðmætara en Amazon.

- fbj

Stjórnendur ekki við sama borð

Kaupmáttur launa hækkaði um 3,5 prósent í júlí frá sama tíma í fyrra. Aukinn kaupmáttur með litlum launabreytingum er rakinn til þess að áherslur við gerð síðustu kjarasamninga hafi tekist vel. Þetta kemur fram í Hagsjá Landsbankans.

Þar kemur að auki fram að athygli vekji að stjórnendur virðist ekki skara fram úr í launaþróun að nokkru leyti, en mikil umræða var um miklar launahækkningar forstjóra eftir útkomu tekjublaða í sumar. Þjónustu- og afgreiðslufólk hafi notið mestra hlutfallslegra kjarabóta og þar á eftir skrifstofufólk, tæknar og sérmenntað fólk. Þessar upplýsingar bendi til að mikill munur sé á launahækkunum stjórnenda, ekki sitji allir við sama borð. Verkaþéttir og iðnaðarmenn hækki minnst í kaupmætti á tímabilinu.

- fbj

Snertilausar greiðslur í posum

Valitor býður hraðvirka og örugga posa sem gerir söluaðilum kleift að taka við **snertilausum greiðslum**.

Söluaðilar eiga þess kost að fá uppfærslu á posabúnað sinn og geta þá boðið viðskiptavinum sínum að greiða með síma eða **snertilausu korti** auk hefðbundinna greiðsluleiða.

Þú sérð um **söluna** – við sjáum um **greiðsluna**

VALITOR

525 2080 // sala@valitor.is // www.valitor.is

Gengi félaga í Kauphöll Íslands

5
Á UPPLÉIÐ
Félög sem hækkuðu í verði

7
Á NIÐURLEIÐ
Félög sem lækkuðu í verði

2
STÖÐU Í STAÐ
Félög sem stóðu í stað

MESTA HÆKKUN

ÖSSUR
40,6% frá áramótum

HB GRANDI
2,6% í síðustu viku

MESTA LÆKKUN

MAREL
-26,1% frá áramótum

ICELANDAIR
-4,9% í síðustu viku

Aðallisti Kauphallarinnar | Nasdaq OMX Iceland

Félag	Gengi í gær	Frá áramótum	Vikubreyting
Bank Nordic (DKK)	130,00	-16,2%	0,0%
Eimskipafélag Íslands	262,0	-15,8%	0,0%
Fjaraskipti (Vodafone)	27,25	20,7%	1,1%
Hagar	38,4	17,3%	0,1%
Icelandair Group	18,20	-5,5%	-4,9%
Marel	133,00	-26,1%	-0,3%
N1	18,90	-0,5%	-1,1%
Nýherji	3,65	39,7%	2,0%
Reginn	15,55	-1,9%	-1,6%
Tryggingamiðstöðin*	32,05	-25,0%	-1,6%
Vátryggingafélag Íslands**	10,79	-24,0%	-0,7%
Össur	229,00	40,2%	0,3%
HB Grandi	27,70	11,9%	2,6%
Sjóvá	13,50	-10,4%	-1,3%
Úrvalsvísitalan OMXI6	1.259,60	-9,4%	-1,5%

*fyrsta verð 08. maí 2013 **fyrsta verð 24. apríl 2013

First North Iceland

Century Aluminum	1.150,00	0,0%	0,0%
Hampiðjan	13,25	50,9%	2,4%
Sláturfélag Suðurlands	1,22	9,0%	0,0%

VERSLUNIN Fríhöfnin opnaði DutyFree Fashion eftir gagngegar endurbætur í júlí 2011.

Fríhöfnin fær ekki að reka verslun í Leifsstöð

Versluninni DutyFree Fashion í Leifsstöð verður lokað. Umsókn Fríhafnarinnar um verslunarrými var hafnað af móðurfélaginu Isavia. Framkvæmdastjóri Fríhafnarinnar hætti nokkrum dögum síðar.

VERSLUN

Haraldur Guðmundsson | haraldur@frettabladid.is

Umsókn Fríhafnarinnar ehf. um áframhaldandi rekstur tískuvöruverslunarinnar DutyFree Fashion í Leifsstöð hefur verið hafnað og versluninni verður lokað á næsta ári.

Fríhöfnin, sem er dótturfélag Isavia, var á meðal umsækjenda í forvali ríkisfyrirtækisins um aðstöðu til veitinga- og verslunarreksturs í flugstöðinni. Stjórnendum félagsins var tilkynnt í ágúst síðastliðnum að Isavia ætlaði ekki í samningaviðræður við þá vegna reksturs DutyFree Fashion.

Ákvörðun Isavia kom stjórnendum og starfsmönnum Fríhafnarinnar mikið á óvart, samkvæmt upplýsingum Markaðarins. Ástæðan sé ekki síst sú að dótturfélagið var ekki valið í hóp þeirra umsækjenda sem nú bíða átektu eftir niðurstöðum samningaviðræðna Isavia við þau fyrirtæki sem báru af í mati umsókna. Nokkrum dögum eftir að ákvörðunin lá fyrir sagði Ásta Dís Óladóttir, fyrrverandi framkvæmdastjóri Fríhafnarinnar, starfi sínu lausu.

Fríhöfnin hefur rekið DutyFree Fashion, áður Saga Shop, í brottfararsal flugstöðvarinnar frá júlímánuði 2010. Félagið tók við rekstrinum af Icelandair og var verslunin þá stækkuð og vöruúrval aukið. Verslunin hefur meðal annars selt fót frá Boss og Burberry og íslenskar

HÆTTI Í ÁGÚST Ásta Dís Óladóttir var ráðin framkvæmdastjóri Fríhafnarinnar í september 2010. MYND/ÖZZO

hönnunarvörur frá Farmers Market og KronKron.

Stjórnendur Fríhafnarinnar fengu, samkvæmt heimildum, rökstuðning fyrir ákvörðun Isavia. Í honum segir meðal annars að fjárhagsáætlun verslunarinnar hafi verið óraunhæf.

Fríðþór Eydal, talsmaður Isavia, vill ekki staðfesta að fyrirtækið hafi hafnað umsókn Fríhafnarinnar. Hann segir Isavia ekki veita upplýsingar um hvaða fyrirtæki sóttu um aðstöðu í Leifsstöð og þá ekki hvort ákveðin fyrirtæki hafi komist áfram í samningaviðræðurnar.

„Forvalið er samkvæmt ítarlegu og fastmótuðu ferli sem var kynnt í upphafi og allir þátttakend-

Forvalið er samkvæmt ítarlegu og fastmótuðu ferli sem var kynnt í upphafi og allir þátttakendur samþykktu það með undirskrift sinni.

ur samþykktu það með undirskrift sinni. Áfrýjunarnefnd útboðsmála hefur hafnað kröfu sem sett var fram um stöðvun forvalsins, enda snúist það um leigu á aðstöðu en ekki kaup á verki, vöru eða þjónustu,“ segir Fríðþór.

Dagatal viðskiptalífsins

Miðvikudagur 17. september

→ Þjóðskrá - Upplýsingar um leiguverð íbúðarhúsnæðis

Fimmtudagur 18. september

→ Hagstofan - Samræmd vísitala neysluverðs í ágúst 2014
→ Hagstofan - Verðmæti sjávaraflla í janúar-júní 2014

Mánudagur 22. september

→ Hagstofan - Vísitala lífeyris-

skuldbindinga í ágúst 2014

→ Hagstofan - Vísitala kaupmáttar launa í ágúst 2014

Þriðjudagur 23. september

→ Þjóðskrá - Viðskipti með atvinnuhúsnæði í ágúst

Miðvikudagur 24. september

→ Hagstofan - Vinnumarkaður í ágúst 2014

Allar markaðsupplýsingar eru aðgengilegar á vísir

STÆRSTI HÚSNÆÐISVEFUR LANDSINS

FÉLAG FASTEIGNASALA **vísir**

Ótrúlegt úrval íbúða til sölu eða leigu!

JÖFUR

ATVINNUHÚSNÆÐI

534 1020

Ármúla 7, Reykjavík - www.jofur.is

GLÆSILEGT SKRIFSTOFUHÚSNÆÐI

TIL LEIGU
Höfðatorg, 105 Reykjavík
Skrifstofuhúsnæði á 12.hæð
Stærð 331,7 fm.

Laust strax
Allar nánari upplýsingar veitir:

Magnús Kristinsson
Löggiltur leigumiðlari
Löggiltur fasteignasali

534 1025 / 861 0511
magnus@jofur.is

Til leigu fyrsta flokks skrifstofuhúsnæði á 12. hæð í Höfðatorgi. Stærð 331,7 fm. Fjórar stórar lokaðar skrifstofur/fundaherbergi, opið vinnurými. Tækjaherbergi, geymsla og eldhús. Gólfefni er gegnheilt olíuborið viðarparket og allar innréttingar eru fyrsta flokks. Loftræst húsnæði.

Velta í smásöluverslun í ágúst helst nokkuð óbreytt frá því fyrir ári:

Birta veltuvísitölu í byggingarvöruverslun

Rannsóknarsetur verslunarinnar hefur í fyrsta sinn birt veltuvísitölu í byggingavöruverslun í Smásöluvísitölu sinni.

Greinilegur vöxtur hefur þannig verið í byggingavöruverslun það sem af er þessu ári, en í ágúst var 9,8 prósent meiri velta en í sama mánuði í fyrra að raunvirði. Á fyrstu átta mánuðum ársins var velta byggingavöruverslana 11,6 prósentum meiri en á sama tímabili í fyrra.

Þessi vöruflokkur er einn af þremur stærstu vöruflokkunum í smávöruverslun samkvæmt tölum úr virðisaukaskattflokkun Hagstofunnar.

Á heildina litið urðu ekki mikl-

VÖXTUR Á fyrstu átta mánuðum ársins var velta byggingavöruverslana 11,6% meiri en í fyrra.

ar breytingar á veltu í smásölu í ágúst, samanborið við sama mánuð fyrir ári. Þó jókst áfengisverslun um 7,5 prósent á föstu verðlagi og um 9,7 prósent þegar leiðrétt hefur verið fyrir vikudaga- og árstíðabundnum þáttum. Verð á áfengi hefur haldist nokkuð óbreytt það sem af er þessu ári.

-fbj

PEUGEOT 3008

NJÓTTU NÝRRA TILFINNINGA

Myndin sýnir Peugeot 3008 með aukabúnaði.

PEUGEOT 3008
DÍSIL, SJÁLFSKIPTUR

kostar kr. **4.490.000**

Eldsneytiseyðsla í blönduðum akstri 4,2L/100km
CO₂ útblástur 110g • Drægni á tankfylli 1.428km

PEUGEOT 3008
KOSTAR FRÁ KR.

3.990.000

3008, eldsneytiseyðsla í blönduðum akstri frá 4,2 til 6,7L/100km og CO₂ útblástur (g/km) frá 110 til 159.

MOTION & EMOTION

PEUGEOT

Bernhard ehf • Vatnagörðum 24 - 26 • Sími 520 1100 • www.bernhard.is

Umboðsaðilar: Reykjanesbæ, Bernhard, sími 421 7800 • Akranesi, Bilver, sími 431 1985 Akureyri, Höldur, sími 461 6020 • Vestmannaeyjum, Bragginn, sími 481 1535

Óvíst hvað tekur við Bankasýslunni

Bankasýsla ríkisins er ekki á fjárlögum. Árni Páll Arnason, formaður Samfylkingarinnar, segir mögulegt að FME taki við verkefnunum. Steingrímur J. Sigfússon, fyrrverandi fjármálaráðherra, segir mögulegt að séreining innan fjármála- og efnahagsráðuneytis taki við. Aðalmálið sé að bankarnir verði lausir við pólitísk afskipti.

BANKAMÁL

Jón Hákon Halldórsson
jonhakon@frettabladid.is

Til stendur að leggja niður Bankasýslu ríkisins um áramótin. Til þess að slíkt sé hægt þarf að fella úr gildi lög um Bankasýsluna og breyta lögum númer 155 frá 2012 um sölu-meðferð eignarhluta ríkisins í fjármálafyrirtækjum. Í þingmálaskrá kemur fram að frumvarpið verður unnið í samráði við Bankasýslu ríkisins. Jón Gunnar Jónsson, forstjóri Bankasýslunnar, segir að fjármálaráðuneytið hafi ekki haft samband vegna þess. „Við höfum ekki enn fengið beiðni um gerð slíks frumvarps,“ segir Jón Gunnar.

Í ársskýrslu Bankasýslunnar sem gefin var út í júní kemur fram að hún fer með eignarhluti tveggja opinberra aðila. Hún fer með hlut Ríkissjóðs Íslands í viðskiptabönkum og sparissjóðum og hlut Eignarhluta ehf. í Landsbankanum, sem stofnunin fékk til umsýslu við útgáfu skilyrts skuldabréfs Landsbankans.

Sextán prósent af eignunum

Bankasýslan heldur núna utan um eignarhluti ríkissjóðs í bönkum og sparissjóðum. Miðað við ríkisreikning 2012 fór Bankasýslan með 12,6% af eignum ríkisins en í árslok 2013 um 15,5 prósent. Eignirnar nema 164,5 milljörðum, en helstu eignir eru 97 prósent hlutur í Landsbankanum, 13 prósent hlutur í Arion banka og fimm prósent hlutur í Íslandsbanka. Aðrar eignir eru um það bil helmingshlutur í Sparissjóði Norðfjarðar, 79,2 prósent hlutur í Sparissjóði Norðurlands og 55,3 prósent hlutur af stofnfé Sparissjóðs Vestmannaeyja.

Bankasýslan er ekki á fjárlögum næsta árs, eins og kynnt var í síðustu viku. Hún fékk 97 milljónir króna á fjárlögum þessa árs en fær ekkert á næsta ári. Fram kom í markmiðalýsingu við stofnun Bankasýslunnar árið 2009 að hún eigi að starfa í fimm ár. Áætlanir gerðu ráð fyrir að þá yrði

FIÁRLAGAFRUMVARPIÐ Ekki er gert ráð fyrir því að Bankasýslan verði á fjárlögum næsta árs miðað við fjárlagafrumvarpið eins og það lítur út við fyrstu umræðu. Skiptar skoðanir eru á því hvað geti tekið við stofnuninni ef ákveðið verður að leggja hana niður.

búið að selja þær eignir sem hún heldur utan um eða meirihluta þeirra.

Jón Gunnar sagði í samtali við VB.is á dögum að hann hefði ekki búið við því að Bankasýslan yrði á fjárlögum. Stofnunin eigi nóg af ónýttum fjárlögum fyrir rekstri til áramóta. Verði hún lögð niður hverfi ekki verkefni heldur færast þau annað.

Deilur um stofnunina
Steingrímur J. Sigfússon alþingis-

STEINGRÍMUR J. SIGFÚSSON

ÁRNI PÁLL ÁRNASON

PÉTUR H. BLÖNDAL

maður var fjármálaráðherra þegar Bankasýslan var stofnuð. Hann segir að á þeim tíma hafi verið miklar og heitar umræður um stofnunina í þinginu. Hann bendir á að löggin hafi verið sett til fimm ára árið 2009. Á þeim tíma hafi ekki legið fyrir hvort kröfuhafar veldu þann kost að fjármagna eitthvað af bönkunum. „Það gat alveg stefnt í það að ríkið ætti mest allt bankakerfið í landinu,“ segir Steingrímur. Á þessum tíma hafi oft verið sett lög með fimm ára gildistíma, þegar menn vissu ekki hvernig mál myndu þróast.

Steingrímur segir að þótt lög hafi upphaflega verið sett með vissan gildistíma sé það ekki endilega efnisleg rök fyrir því að þau falli úr gildi. „Það má auðvitað færa rök bæði með og á móti því að viðhafa þetta fyrirkomulag. En ég hefði verið sáttur við það að þetta yrði framlengt um einhvern tíma,“ segir Steingrímur. Ljóst sé að stærstur hluti Landsbankans verði áfram í eigu ríkissjóðs.

Mögulegt að ráðuneytið taki við

Steingrímur segir að það séu tveir kostir í stöðunni. Annars vegar sá að Bankasýslan haldi áfram utan um þessa eignarhluta. Hins vegar sá að stofnuð verði sjálfstæð eining innan fjármálaráðuneytisins sem sé tilbúin til þess að taka á móti þessum hlutum. Þessi sama eining innan ráðuneytisins gæti þá haldið utan um aðrar eignir ríkisins, til dæmis í Landsvirkjun.

Hann segist þó ekki vera viss um að ráðuneytið sé skipulagt með það í huga að slíkt eining sé stofnuð og bendir á að það hafi byggst upp fagþekking í Bankasýslunni sem sé mikilvæg.

Eignarhaldið sé hafið yfir allan vafa um afskipti stjórnvaldanna

Bankasýsla ríkisins er ríkisstofnun með sjálfstæða stjórn sem heyrir undir fjármálaráðherra. Hún var stofnuð með lögum nr. 88/2009 sem tóku gildi í ágúst 2009. Stjórn Bankasýslunnar var skipuð í september 2009, en stofnunin tók til starfa í janúar 2010.

Í eigendastefnu sem samþykkt var 2009 segir að eftir þær breytingar sem hafi orðið á íslenskum fjármálamarkaði síðan haustið 2008 eigi ríkið nú eignarhluti í sumum stærstu fjármálafyrirtækjum landsins. Fyrir dyrum standi að byggja upp heilbriggt og öflugt fjármálakerfi sem þjóni hagsmunum Íslendinga. Endurskipulagning fjármálakerfisins verði krefjandi verkefni. Til að hún geti gengið farsællaga fyrir sig sé mikilvægt að ríkið komi fram sem upplýstur og stefnumarkandi eigandi í þessum fyrirtækjum og ræki eigandahlutverkið af kostgæfni. „Ríkið þarf að vera trúverðugur eigandi fjármálafyrirtækja og hlutverk þess hafið yfir vafa um pólitísk afskipti af daglegum ákvörðunum fyrirtækjanna. Þau markmið sem nú eru sett varðandi eignarhald, skipulag, stjórnhætti og áform um hvernig farið verður með eignarhluta geta haft afgerandi áhrif á hvernig íslenskur fjármálamarkaður þróast á næstu árum,“ segir í stefnunni.

Meginmarkmið með eign ríkisins á fjármálamörkuðum eru þrjú:

Að stuðla að uppbyggingu heilbrigðs og öflugs fjármálakerfis sem þjónar hagsmunum íslensks samfélags

Að byggja upp traust og trúverðugleika á íslenskum fjármálamarkaði.

Að ríkið fái arð af því fé sem það leggur til íslenskra fjármálafyrirtækja.

Fjármálaeftirlitið gæti tekið við

Árni Páll Arnason, formaður Samfylkingarinnar og fyrrverandi efnahags- og viðskiptaráðherra, segist vilja bíða og sjá hvað Bjarni Benediktsson, fjármála- og efnahagsráðherra, segir um málið og hvernig stefnumörkunin verður. „Við vildum tryggja faglega umgjörð utan um þetta eignarhald og hafa það armslengt frá hinu pólitíska valdi,“ segir Árni Páll. Hann segir að á meðan ríkið eigi eignarhluti í bönkunum sé alls ekki farsælt að stjórnvaldamenn hafi beint boðvald yfir þeim sem fari með eignarhlutina. „Það þarf þá að hafa eitthvað til að leysa Bankasýsluna af,“ segir hann.

Hann bendir á að ein hugmynd sem rædd hafi verið sé að tengja hana með ákveðnum hætti Fjármálaeftirlitinu og hún yrði þá starfandi til langframa ef ríkið þyrfti að stíga inn til að bjarga bönkum. „Það er leið sem Danir hafa farið,“ segir hann. Með þessari leið hafi Bankasýslan það hlutverk að taka yfir banka í vanda til að tryggja það að innstæður fáiast greiddar. „Ég held að við þurfum

að hafa umgjörð sem getur tekið við þeim aðstæðum,“ segir Árni Páll.

Aðalmálið sé að Íslendingar séu brenndir af því fyrirkomulagi þegar stjórnvaldamenn gátu haft beint boðvald yfir bönkunum og það beri að varast. „En við erum ekkert bundin við að þetta þurfi að heita Bankasýsla ríkisins,“ segir Árni Páll.

Ekki náðist tal af Bjarna Benediktssyni, fjármála- og efnahagsráðherra, við vinnslu þessarar fréttar. Pétur Blöndal, varaformaður efnahags- og viðskipta-nefndar Alþingis, segir málið ekki hafa verið rætt í þingfloknum. „Við erum ekki komin það langt að við séum að ræða mál sem ekki er komið fram,“ segir Pétur. Hann segir verulegar eignir í bönkunum. Pétur segist ekki hafa myndað sér afstöðu til málsins. Hann muni kynna sér frumvarpið þegar það kemur fram. „Auðvitað er það mín bjargfasta skoðun að ríkið eigi sem minnst að vera að vasast í svona viðskiptum,“ segir Pétur. Því sé eðlilegast að selja eignirnar rólegri sölu.

Iðnaðarhúsnæði til leigu

Óskum eftir leigjanda að um 200 fermetra iðnaðarhúsnæði að Malarhöfða 2. Tvær rennihurðir eru að húsnæðinu, sem eru 4.22 á hæð og 4.20 á breidd.

Verð er um 290 þúsund. Húsnæðið er laust strax.

Leigutími samkomulag en að lágmarki til 31. maí 2016.

Áhugasamir hafi samband við Viktor í síma 696-9420 eða sendist til Fréttablaðsins á netfangið: box@frett.is merkt „Malarhöfði“

Loksins færðu stuðning
í vinnunni

Knoll

CHADWICK STÓLLINN
SAMEINAR FALLEG FORM
OG HÁMARKSPÆGINDI.

Harpa / Skeifan 6 / Keflavíkurvöllur / 5687733 / epal@epal.is / epal.is

Tilboðsverð:

138.800kr*

Fullt verð: 198.500kr

HÖNNUÐUR: DON CHADWICK

Tækifærin sem felast í mikilli fjölgun skemmtiferðaskipa hingað óendanleg

Björn Einarsson, framkvæmdastjóri TVG-Zimsen, sem þjónustar skemmtiferðaskip sem koma til Íslands, segir vöxtinn hafa verið ótrúlegan undanfarið. Fyrirtækið hefur verið að styrkja sig í jaðarverkefnum líkt og þjónustu við skemmtiferðaskipin sem hafa aldrei verið fleiri en í sumar. Norðurslóðirnar opna einnig á frekari tækifæri.

VIÐTAL

Fanney Birna Jónsdóttir
fanney@frettabladid.is

Skemmtiferðaskip á stærð við fjölbýlishús við skipahöfnina í Reykjavík er orðin algeng sýn. Alls komu 89 skemmtiferðaskip til Reykjavíkur í sumar samkvæmt tölum frá Faxaflóahöfnum, en farþegar í þeim skipum voru í kringum 98 þúsund. Aldrei hefur slíkur fjöldi skemmtiferðaskipa lagst hér að bryggju. Tölur frá því í fyrra voru met, en þá komu hingað 80 skip og 92 þúsund farþegar. Aukningin hefur verið gríðarleg á síðustu árum en árið 2003 komu hingað fimmtíu skip með rúmlega 31 þúsund farþega. Flest hafa skipin fleiri áfangastaði á Íslandi en Reykjavík.

Flutningsmiðlunarfyrtæk- ið TVG-Zimsen er umboðsaðili flestra þessara skipa þegar þau eru í höfn. TVG-Zimsen er dótturfélag Eimskipafélagsins en framkvæmdastjórinn, Björn Einarsson, segir mikil tækifæri felast í auknum áhuga ferðamanna á Íslandi.

„Það er ótrúlega mikill vöxtur í þessu. Ísland er að styrkjast verulega í ferðamannaiðnaðinum almennt. Hann er síðan ólíkur innbyrðis og þetta, skemmtiferðaskipin, er ein tegundin,“ segir Björn.

Hann segir þau hjá TVG-Zimsen sjá mun stærra skip koma til landsins en áður og eðli ferðanna sé ólíkt því sem verið hefur.

„Ísland er ekki lengur endilega bara hluti af „rúntinum“, það er að segja hluti af ferðum á aðra áfangastaði, heldur er það orðinn skýr áfangastaður í sjálfu sér. Ákveðinn miðpunktur. Það er nú verið að selja sérstakar Íslandsferðir og við sjáum þær styrkjast.“

Farþegar skemmtiferðaskipanna eru, eðli málsins samkvæmt, eins ólíkir og þeir eru margir. Björn segir bæði um að ræða fólk sem komi við hérna til að fara í stuttar skoðunarferðir sem og farþega sem vilji fá „dýpri“ ferðir.

„Það kemur einnig meira af öðrum tegundum skipa og þar sem er frekari áhersla á náttúruna og Norðurslóðir, heldur en á stóru skipunum – þau eru náttúrulega bara eins og fljótandi hótél.“

Í mars á næsta ári munu til dæmis koma hingað tvö skemmtiferðaskip í sérstakar norðurljósasiglingar, sem hefur ekki áður gerst. Þá kemur skemmtiferðaskipið Disney Magic til Reykjavíkur í júlí og mun stoppa yfir nótt við Skarfabakka. Disney-skip hefur aldrei áður komið hingað til lands, en Björn segir siglinguna undir áhrifum frá kvikmyndinni Frost. Skipið er 84 þúsund rúmlestir að stærð og tekur 1.750 farþega og mun hafa selst mjög fljóttlega upp í ferðina.

Sem umboðsaðili skipanna sér TVG-Zimsen um ólíkustu viðvik. „Við sjáum um allt frá minnstu viðvikum upp í þau stærra, til dæmis að útvega mat og vatn,

BJÖRN EINARSSON, framkvæmdastjóri TVG-Zimsen, segir Ísland vera orðið að sérstökum áfangastað skemmtiferðaskipa en sé ekki hluti af „rúntinum“ eins og áður. Í því felist gríðarleg tækifæri.

sjá um viðgerðir á bilunum um borð eða fara með farþega til tannlæknis ef þess þarf.“

Tækifærin sem í þessu felast eru óendanleg. Björn segir fyrirtækið í samstarfi við nokkur önnur um að koma íslenskum vörum á framfæri í þessi skip.

„Við höfum búið til hugtak sem kallast „Flavor of Iceland“ þar sem við viljum selja meira af íslenskum afurðum, matvælum eða öðru, meðal annars íslenskt grænmeti og mjólkurafurðir, um borð í skipin. Staðan núna er sú að þau fylla sig til dæmis í Kaupmannahöfn og víðar í Evrópu en við viljum ná að stíga inn í þessa þróun og ná að koma íslensku afurðunum um borð og kynna samkeppnishæfni þeirra hvað gæði og verð varðar. Það er ljóst að við höfum margt að bjóða í þessu, eins og til dæmis mjólkurafurðir, fisk, vatn og margt fleira.“

Björn segir þetta ganga vel, en það sé hins vegar langhlaup.

„Maður verður að skilja að þetta er ekki spretthlaup til að ná árangri í þessu. Það er svólítið íslenska leiðin að halda að maður vinni sigurinn á morgun en það er ekki þannig í þessu. Þessi iðnaður er íhaldssamur og við gerum okkur grein fyrir að það tekur tíma að byggja svona upp.“

Miklar sveiflur eru í ferðamannaíðnaðinum almennt eftir árstíðum og Björn segir það ekki síður eiga við um skemmtiferðaskipin.

„Skipin byrja að koma í maí og klára sig af í lok september. Kúfurinn og toppurinn er algjörlega þessir björtustu sumar mánuðir. Við höfum verið að sjá meiri áhuga á vetrarmánuðunum en það eru þá frekar minni skip sem eru að horfa til sérstakra ferða til norðurlóða og

annað slíkt. Það er aukinn áhugi á slíku. En það verður aldrei eins stórt og björtustu sumarmánuðirnir.“

Stjórnendur TVG-Zimsen sjá einnig mikil tækifæri í auknum áhuga á norðurlóðum.

„Við höfum verið að stilla saman strengi með Grænlandi og Færeyjum í samstarfi sem kallast, NAA, North Atlantic Agency, og viljum vinna með þessum þjóðum að því að búa til sameiginlega vöru sem hægt er að bjóða þessum stóru útgerðum sem sigla um öll heimsins höf. Við viljum gera þetta að einu markaðssvæði, Ísland, Færeyjar og Grænland, og bjóða upp á lausnir í því,“ segir Björn.

Aðspurður hvort Ísland geti tekið endalaust við skipum á stærð við íbúðarblokkir segir Björn að hann telji að við eignum að vera stórhuga.

„Þetta er kannski frekar spurning um þolmörk ferðaiðnaðarins í heild. Ég tel að við eignum að vera stórhuga og halda áfram að reyna að stækka okkur meira. Við þurfum hins vegar að setja okkur viðmið og skilgreina vöruna sem við erum að bjóða hér á landi.“

Björn segir TVG-Zimsen hafa einbeitt sér vel að þessum iðnaði, það er að þjónusta skemmtiferðaskipin, sem er þó í raun ekki beinn hluti af kjarnastarfsemi félagsins.

„Við höfum gert það undanfarin ár að styrkja og stækka fyrirtækið í svokallaðri jaðarstarfsemi, eins og skemmtiferðaskipunum. Annar fókus hjá okkur er til dæmis að við erum að sjá um mikið af kvikmyndaverkefnum sem koma hingað,“ segir Björn og nefnir sem dæmi þættina Game of Thrones og Sense 8.

„Þetta er flutningur á búnaði

Á STÆRD VIÐ HÓTEL Skemmtiferðaskipið Royal Princess kom til Reykjavíkur um síðustu helgi. Það var þjónustað af TVG-Zimsen. Skipið er 330 metrar að lengd og getur tekið 3.600 farþega.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

til og frá landinu og öll umsýsla hérlandis. Það er gríðarlegt umfang í kringum þetta og þessir kunnar eru mjög kröfuharðir og það skiptir máli að vera með allar lausnir til taks sem hægt er.“

Þrátt fyrir þessi jaðarverkefni sem TVG-Zimsen hefur sinnt af krafti undanfarið eru það alhliðaflutningslausnir í innflutningi sem er kjarnastarfsemin.

„Við sinnum helst meðalstórum og smærri fyrirtækjum. Þar erum við í svokölluðu safngámaakerfi í sjófrakt, bjóðum flugfrakt, heilgámalausnir frá Asíu og fleira. Þetta eru svokallaðar „door-to-door“ lausnir með tollafgreiðslu og akstri og er sniðið að því sem innflytjandinn þarf. Við komum inn í ráðgjöfina og klárum málið með öflugri og persónulegri þjónustu fyrir viðskiptavinum okkar. Þetta er okkar markaður.“

SAGA TVG-ZIMSEN

TVG-Zimsen varð til við samruna Tollvörugeymslunnar hf. og Skipaafgreiðslu Jes Zimsens hf. Áður hafði Tollvörugeymslan hf. yfirtækið starfsemi Almennu tollvörugeymslunnar hf. á Akureyri. Rætur fyrirtækisins liggja allt til ársins 1894 er Jes Zimsen stórkaupmaður hóf rekstur umfangsmikils verslunarfyrirtækis í Reykjavík.

Skipaafgreiðsla var deild innan þess þar til hún varð sjálfstætt fyrirtæki árið 1932 og var þá kölluð Skipaafgreiðsla Jes Zimsens. Starfsemin hefur breyst verulega í árunum rás og eigendaskipti hafa orðið nokkrum sinnum. Í upphafi hafði skipaafgreiðsludeild Jes Zimsens umboð fyrir Sameinaða gufuskipafélagið (DFDS), danskt fyrirtæki sem var í siglingum milli Íslands og Danmerkur.

Með breyttum samgöngum, breyttum viðskiptaháttum og auknum innflutningi hóf Skipaafgreiðsla Jes Zimsens að taka að sér aðra þjónustu. Í fyllingu tímans varð fyrirtækið síðan að alhliða flutningsmiðlun sem gat boðið heildarlausnir í flutningum.

Tollvörugeymslan hf. var stofnuð árið 1962 af hópi manna sem Helgi K. Hjálms-son leiddi. Fyrirtækið bauð geymsluaðstöðu fyrir ótollafgreiddar vörur og varð fljótt umsvifamikilið á sínu sviði.

Árið 1996 sameinuðust fyrirtækin undir nafninu TVG-Zimsen sem bauð alhliða flutningsþjónustu, svo sem flugsendingar, hraðsendingar, sjósendingar, tollskjalagerð, verðútreikninga, endursendingar, umhleðslusendingar (transit), tollvörugeymslu og frívæðisþjónustu svo eitthvað sé nefnt.

Í febrúar 2004 flutti TVG-Zimsen alla vöruhúsastarfsemi sína frá Héðinsgötu í nýtt húsnæði Vöruhótelisins á Sundabakka 2. Vöruhótelid ehf. er sameignarfélag TVG-Zimsen og Eimskips og sér um alla vöruhúsþjónustu TVG-Zimsen. Skrifstofuaðstaða TVG-Zimsen er í Korngördum 2 og einbeitir fyrirtækið sér að starfsemi flutningsmiðlunar, þ.e. sjófrakt, flugfrakt og skjalagerð.

Ford Explorer
7 manna lúxusjeppi

FORD EXPLORER
4WD 7 MANNA
3,5 V6 290 HESTÖFL
6 ÞREPA SJÁLFSKIPTUR
FRÁ **9.350.000 KR.**
KOMDU OG PRÓFAÐU

Brimborg Reykjavík
Bíldshöfða 6
Sími 515 7000

Brimborg Akureyri
Tryggvabraut 5
Sími 515 7050

Nýir og notaðir bílar: Söluveildir eru opnar alla virka daga kl. 9-17 og laugardaga kl. 12-16
Varahlutaverzlun og verkstæðismóttaka er einnig opin laugardaga kl. 12-16

ford.is

Hleypur ekki heldur leggur fyrr af stað

Teitur Björn Einarsson var ráðinn aðstoðarmaður fjármálaráðherra í ágúst síðastliðnum. Hann starfaði áður á lögmannsstofunum OPUS og LOGOS. Teitur er uppallinn á Flateyri og segir stjórnmál vera sitt aðaláhugamál.

SVIPMYND

Haraldur Guðmundsson | haraldur@frettabladid.is

„Ég þurfti að aðlagast þessu á fyrsta degi því þá var verið að undirbúa fjárlagafrumvarpið og tengd frumvörp en fyrstu fimm mínúturnar voru rólegar,“ segir Teitur Björn Einarsson, aðstoðarmaður Bjarna Benediktssonar, fjármála- og efnahagsráðherra, um sitt nýja starf.

Teitur hóf störf í fjármálaráðuneytinu um miðjan ágúst en hann hafði þá starfað hjá OPUS lögmonnum frá árinu 2011.

„Hlutverk aðstoðarmanna er fyrst og fremst fólgið í að aðstoða ráðherra við að sinna sínum starfskyldum og það er það sem er fram undan hjá mér. Þingið var að koma saman og það er alltaf skemmtilegur tími þegar það færast fjör í hinn pólitíska leikvang og það má búast við skemmtilegum vetri enda mörg spennandi mál á dagskrá,“ segir Teitur.

Hann útskrifaðist úr lagadeild Háskóla Íslands árið 2006 og er stúdent frá Menntaskólanum í Reykjavík.

„Mér tókst að útskrifast þaðan en ég var á eðlisfræðibraut II og ætlaði á einhverjum tíma að verða efnafraeðingur. Svo gerðist eitthvað sem varð til þess að ég fór í lögfræðina. Það er ekki gott að

FLATEYRINGUR Teitur var formaður Orators, félags laganema, og sat í ritnefnd Úlflióts, tímarits laganema. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

segja hverju það sætir en lögfræðin, pólitíkin og samfélagsmál heilluðu meira eftir því sem á leið.“

Teitur réði sig í starf fulltrúa á lögmannsstofunni LOGOS að loknu námi og starfaði þar í eitt ár og sinnti þar verkefnum á sviði skatta- og félagaréttar. Eftir það tók við þriggja ára tímabil þar sem hann aðstoðaði við rekstur

fiskvinnslunnar Eyrarodda á Flateyri og sat þar í stjórn og framkvæmdastjórn.

„Flateyri er minn heimabær og þar er ég uppallinn. Ég reyni að vera duglegur að fara þangað því þar er hún móðir mín búsett. Þar er gott að vera og slaka á og njóta lífsins. Römm er sú taug er rekka dregur föðurtúna til.“

RÓMANTÍSKT NÁTTÚRUBARN

„Ég hef þekkt Teit í meira en fimmtán ár – við unnum saman í Vöku og í ungliðastarfi Sjálfstæðisflokksins en fyrst og fremst í kringum

vefritið og félagsskapinn Deigluna, þar sem hann hefur verið einn af mættarstólpunum í mörg ár. Ekki síst félagslega þar sem hann dregur ekki af sér. Teitur er stálgreindur og harðduglegur. Hann nálgast verkefni sín og umhverfi jafnan af mikilli virðingu og hógværð og hefur svo þægilega nærveru að hlutirnir eiga til að leysast farsælega þegar hans nýtur við. Fáir eru skemmtilegri á góðri stund, og áreiðanlegri á raunastund. Betri vin og samstarfsmann er því tæpast hægt að hugsa sér.“

Þórlindur Kjartansson
rekstrarstjóri Meniga

„Teitur Björn er einn af mínum uppáhaldsfélögum. Hann hefur gríðarlegan áhuga á pólitík, setur sig auðveldlega inn í mál, er

vel lesinn, gagnrýninn og skemmtilegur. Undanfarnir ár höfum við verið samferða í pólitísku starfi sem treyst hefur vinaböndin. Teitur er talsmaður frjálshyðis og umburðarlyndis og gagnrýnir hart ef honum finnst umburðarlyndið fara í manngreinaralit. Hann er rómantískt náttúrubarn sem fer á veiðar, með bakpoka og tjald, byssu eða stöng, spilar á píanó, kann skil á ólíkum trjátægundum, hefur oft nærri því orðið úti og veit örugglega hvað fiskarnir eru að hugsa.“

Áslaug Friðriksdóttir
borgarfulltrúi

Stjórnmál hafa lengi verið aðaláhugamál Teits og hann segir það forréttindi að hafa fengið tækifæri til að sameina vinnu og áhugamál.

„Eins furðulega og það kann að hljóma. Það er ekki mikið svigrúm fyrir önnur áhugamál en flest allt sem viðkemur samfélagsmálum og félagslífi vekur áhuga minn. Ég er merkilega laus við alla íþróttaiðk-

un og segi til dæmis við fólk sem hleypur mikið að ég leggi bara alltaf fyrr af stað. En það kemur fyrir að maður fari í fjallgöngur,“ segir Teitur og heldur áfram:

„Að vísu á ég annað áhugamál því ég spila stundum nokkur lög á píanó. Það er best að spila í einrúmi svo aðrir heyrir ekki hversu lélegur maður er.“

LÚSAKAMBUR

MEDISANA®
made for Life

3ja ára
ábyrgð!

Medisana 41015

ÍSLENSKUR
LEIÐARVÍSIR

Vandaður og góður rafmagns lúsakambur sem fjarlægir höfuðlús og egg einfaldlega með því að greiða í gegnum hárið. Innbyggður hreinsibursti.

ÚTSÖLUSTADIR: HAGKAUP, SAMKAUP, BYGGT OG BÚIÐ,
NETTÓ, HEIMILISTÆKI OG APÓTEK UM LAND ALLT.

VERDLÆKKUN Á RAFTÆKJUM Allar vörur sem bera vörugjöld munu lækka sem nemur gjöldunum hjá Ormsson og Samsungsetrinu. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Ormsson og Samsungsetrið bregðast við komandi skattabreytingum:

Afnema vörugjöld og lækka verð strax

Ormsson og Samsungsetrið hafa ákveðið að afnema vörugjöld og lækka verð í samstarfi við sína stærstu birgja. Frá og með 17. september munu þær vörur sem bera vörugjöld lækka í öllum verslunum Ormsson og í Samsungsetrinu. Mörg algeng heimilistæki eins og þvottavélur, þurrkarar, ofnar og helluborð munu lækka um 17 prósent. Sjónvörp og hljómtæki munu lækka um 20 prósent.

„Við fögnum fjárlagafrumvarpi ríkisstjórnarinnar þar sem lagt er til að afnema vörugjöld af raftækjum frá og með áramótum, á sama tíma og lagt er til að lækka virðisaukaskatt. Þetta kemur nær öllum heimilum í landinu til góða þar sem nú geta landsmenn fjárfest í raftækjum sem eru ending-

arbetri, umhverfisvænni og nýta orku betur,“ segir Einar Þór Magnússon, framkvæmdastjóri Ormsson.

Hann segir afnám vörugjalda bæta hag allra landsmanna og það sé sanngirnismál sem bæti samkeppnisstöðu innlendrar verslunar gagnvart erlendri verslun og tryggi þannig störf.

„Einnig mun þessi lækkun virðisaukaskatts og vörugjalda væntanlega hafa áhrif til lækkunar á neysliverðsvísitölunni sem hefur áhrif á öll verðtryggð lán og ýmsa kostnaðarliði sem tengdir eru þeirri vísitölu. Ormsson og Samsungsetrið vilja nú sem endranær vera í fararbroddi að bjóða viðskiptavinum góða vöru á hagstæðu verði,“ segir Einar.

TÖKUM GAMLA PRENTARA UPP Í NÝJA EPSON PRO FYRIR 20.000 KRÓNUR!

AÐEINS 3 DAGAR EFTIR!

69.990
~~VERÐ 89.990~~

29.990
~~VERÐ 49.990~~

49.990
~~VERÐ 69.990~~

EPSON

WorkForce Pro

LOSADU FYRIRTÆKIÐ VIÐ ÓHAGKVÆMA PRENTARA

Það er ekki verðið á prentaranum sem skiptir mestu máli, heldur kostnaðurinn við að reka hann. Ódýrustu prentararnir eru yfirleitt dýrastir þegar upp er staðið. Komdu með gamla og óhagkvæma prentara til okkar og leyfðu okkur að farga þeim við hátíðlega athöfn. Í staðinn færðu glænýjan Epson Workforce Pro með 20.000 króna afslætti, nýjustu tækni og getur lækkað prentkostnað um allt að 50% í samanburði við vinsæla laserprentara. Sparnaður sem getur numið hundruðum þúsunda hjá fyrirtækjum sem prenta mikið.

Nánari upplýsingar í s. 414-1710 og sala@tl.is

tl.is

TÖLVU LISTINN

FYRIRTÆKJAFJÓNUSTA

Alls óvíst hvort samstaða er hjá meirihlutunum um skattabreytingar:

Betur heima setið

Ég var spurður að því um daginn hvernig mér litist á fjárlagafrumvarpið. Fyrsta hugsunin sem skaut upp kollinum var sú hvort mögulega væri hægt að sjá fjárlagafrumvarp sem manni list vel á. Á síðustu árum fyrir bankahrun, í ríkisstjórn sjálfstæðismanna og framsóknarmanna, jukust þjóðarútgjöld sífellt sem hlutfall af landsframleiðslu. Strax eftir bankahrun hófst svo niðurskurður á sama tíma og skattar voru hækkaðir. Ýmsir skattar og gjöld hafa hækkað síðan þá, en samt hefur ríkissjóður verið rekinn með halla þangað til núna á þessu ári. Verst þykir mörgum að á árunum eftir hrun voru ýmsar breytingar gerðar á skattkerfinu sem gerðu það flóknara og hvatana til undanskota meiri.

Á blaðamannafundi sem Bjarni Benediktsson, fjármála- og efnahagsráðherra, hélt í Salnum í síðustu viku, þegar hann kynnti fjárlagafrumvarpið vakti boðuð breyting á virðisaukaskattkerfinu mesta athygli. Efra þrepið er hæsta skattprósenta sem þekktist í vestrænum löndum. Hún verður lækkuð um 1,5 prósentustig. Neðra þrepið verður svo hækkað um heil fimm prósentustig.

Í fjárlagafrumvarpinu eru breytingarnar á virðisaukaskattkerfinu réttlætta þannig að kerfisbreytingin í þá átt að fækka skattþrepum eða minnka bilið á milli þeirra hafi í för með sér kosti á borð við sparnað við skattfrákvæmd og -eftirlit, minni hvata til skattsvika og minni röskun á verðlagningu og samkeppnisstöðu. „Þannig hefur á síðustu árum fengist æ betur staðfest með rannsóknum á eðli virðisaukaskattsins að ákjósanlegast sé að hann sé lagður á með einungis einu skattahlutfalli og án undanþágu,“ segir í frumvarpinu sjálfu.

Almenningur mun finna á mun áþreifanlegri hátt fyrir hækkan neðra þrepsins en lækkan efra þrepsins vegna þess að þar eru matvörur. Alls óvíst er hvaða áhrif fyrirsjáanleg hækkan á matvörum mun svo hafa á neysluverðisvitöluna. Þetta hefur valdið því að Framsóknarflokkurinn getur ekki sætt sig við þau prinsipp sem Bjarni Benediktsson byggir þessar skattkerfisbreytingar á. Fjárlagafrumvarpið hafði ekki verið kynnt almenningi þegar tveir þingmenn Framsóknarflokksins, þau Karl Garðarsson og Vigdís Hauksdóttir, lýstu sig andsnúna breytingunum. Sú síðarnefnda er formaður fjárlaganefndar Alþingis. Það er ansi sérkennileg staða að fjármálaráðherra og formann fjárlaganefndar greini á um einn helsta þáttinn í fjárlagafrumvarpinu. Gagnrýnisráðgjafi Karls og Vigdísar hafa enda náð það vel til eyrna Sigmundar Davíðs Gunnlaugssonar forsætisráðherra, að strax sama dag og hann flutti stefnuræðu sína fyrir veturinn var hann farinn að ýja að því að hugsanlega yrði endaleg útfærsla á virðisaukaskattkerfinu ekki sú sama og lagt var af stað með.

Verst er að þessi ósamstaða stjórnarmeirihlutans, strax í upphafi þingvetrar, gefur ekki fögur fyrirheit um það að hægt verði að byggja upp trúverðuga ríkisfjármálastefnu til framtíðar. Og þá var kannski betur heima setið en af stað farið í þessar skattkerfisbreytingar. Ég veit því hreint ekki hvort mér list eitthvað betur á þetta fjárlagafrumvarp en þau sem ég hef áður séð.

Markaðshornið

Jón Hákon Halldórsson
jonhakon@frettabladid.is

Og þá var kannski betur heima setið en af stað farið í þessar skattkerfisbreytingar

Auðveldum fyrstu íbúðarkaupin

SKOÐUN

Finnur Bogi Hannesson, vörustjóri á Viðskiptabankasviði Íslandsbanka

Með hækkanandi fasteignaverði getur orðið erfitt fyrir ungt fólk og sú staðreynd virðist blasa við ungu fólki í dag að það tekur lengri tíma en áður að safna fyrir útborgun í fyrsta íbúðarhúsnæðinu. Fyrir suma virðist það nær ófyrstíganleg hindrun og þá ekki síst fyrir leigjendur þar sem ekki er óalgengt að stór hluti mánaðarlegra ráðstöfunartekna fari í leigugreiðslur. Við höfum fjölmörg dæmi um þetta hjá Íslandsbanka. Við því þarf að bregðast og því höfum við kynnt til sögunnar nýtt aukalán fyrir þá sem eru að kaupa sína fyrstu íbúð.

Á fertugsaldri heima hjá mömmu og pabba

Hjá Íslandsbanka hafa verið unnar greiningar á fasteignamarkaðnum, bæði innanhúss en einnig af utan-áðkomandi sérfræðingum. Síðastliðið vor vann Magnús Árni Skúla-son, hagfræðingur hjá Reykjavík Economics, skýrslu fyrir Íslandsbanka undir heitinu „Íbúðamarkaðurinn – Endurreisn eða bóla“. Í skýrslunni verður Magnúsi tíðrætt um mikilvægi fyrstu kaupenda fyrir húsnæðismarkaðinn í heild sinni. Í því samhengi bendir Magnús Árni á aldursmörksetningu íslensku þjóðarinnar og þá staðreynd að fólk á „fyrstu kaup“-aldri fer nú fjölgandi og að það muni knýja áfram eftirspurn á íbúðamarkaðnum næstu árin. Ennfremur bendir Magnús Árni á þá alþjóðlegu þróun að fyrstu kaupendur eru að jafnaði eldri en áður. Samkvæmt rannsóknum í Bret-

landi er meðalaldur fyrstu kaupenda árið 2012 kominn yfir 35 ár en var 30 ár fimm árum áður og 28 fyrir áratug. Ekki hafa verið gerðar opinberar kannanir á því hvernig þessu er háttað á Íslandi en ekki er ólíklegt að aldur fyrstu kaupenda hafi hækkað töluvert. Einhvers staðar verður ungt fólk að búa og það er ekki óalgengt að fólk búi lengur í foreldrahúsum en áður eða leiti á leigumarkaðinn.

Sparnaður fyrir útborgun

Fyrir flesta krefst það bæði tíma og þolinmæði að safna fyrir útborgun á fyrsta íbúðarhúsnæðinu. Því er mikilvægt að foreldrar hvetji börnin sín til að byrja snemma að huga að sparnaði. Síðastliðin ár hefur Íslandsbanki boðið upp á húsnæðissparnaðarreikninga þar sem hægt er að leggja grunninn að útborgun í íbúðarhúsnæði. Þegar að íbúðarkaupum kemur er veittur helmingssafsláttur af lántökugjaldi húsnæðislána hjá Íslandsbanka sem og frítt greiðslumat.

Þá er stigið mikilvægt skref með séreignarúrræði stjórnvalda til að létta ungu fólki leiðina að kaupum á sínu fyrsta íbúðarhúsnæði en þá er ekki greiddur tekjuskattur af sparnaðinum. Þeir sem eiga ekki íbúðarhúsnæði fyrir þurfa ekki að sækja sérstaklega um úrræðið fyrr en að húsnæðis kaupum kemur sem hægt er að fresta allt fram til ársins 2019. Í þessu samhengi er því lykillinn að vera með viðbótarlífeyrissparnað til að ávinna sér réttindi næstu þrjú árin.

Aukalán fyrir kaupum á fyrstu íbúð

Almennt býður Íslandsbanki upp á fjármögnun á 80% af kaupverði íbúðarhúsnæðis en hefur nú tekið

„Einhvers staðar verður ungt fólk að búa og það er ekki óalgengt að fólk búi lengur í foreldrahúsum en áður eða leiti á leigumarkaðinn.“

ákvörðun um að bjóða þeim sem eru að kaupa sína fyrstu eign sérstaka aukafjármögnun að hámarki 1.500.000 kr. Þó ekki hærra en sem nemur 90% af kaupverði íbúðarhúsnæðis. Þetta er gert til að auðvelda ungu fólki að fjármagna kaup á sínu fyrsta íbúðarhúsnæði.

Þessi viðbótarfjármögnun getur skipt sköpum fyrir fyrstu kaupendur. Sé dæmi tekið um kaup á íbúð sem kostar 22 milljónir króna þá er almenn húsnæðisfjármögnun 17,6 milljónir kr. og útborgun 4,4 milljónir kr. en fyrir þann sem er að kaupa sína fyrstu eign og nýtir sér aukafjármögnunina þá er útborgunin 2,9 milljónir króna. Um helmingur þeirra sem kaupa sér íbúð í fyrsta skipti kaupa eign á 25 milljónir króna eða minna.

Fyrir utan að standast allar almennar kröfur til lántakanda, s.s. að standast greiðslumat, þá er skilyrði fyrir aukafjármögnun vegna fyrstu íbúðarkaupna að lántaki sé skráður í viðbótarlífeyrissparnað, óháð vörsluáðila, og hafi þannig rétt til að nýta sér skattfrjálsa niðurgreiðslu næstu þrjú árin.

Húsnæðislánaráðgjafar okkar í útibúum Íslandsbanka aðstoða ungt fólk og foreldra við að fara yfir þá valkosti sem í boði eru vegna fyrstu íbúðarkaupanna.

Fyrirtæki í vexti á Íslandi – eða annars staðar

SKOÐUN

Páll Harðarson,
forstjóri NASDAQ OMX Iceland

Gróska er mikil í nýsköpun. Framsæknir einstaklingar fara fram á völlinn með hugmyndir, studdir af hinum ýmsu samtökum, verkefnum og sjóðum sem styðja við nýsköpun og smá fyrirtæki.

Fólk sem lætur hugmyndir verða að fyrirtækjum. Þetta er grunnur að blómstrandi efnahagslífi þar sem menntuðu fólki er gefið tækifæri til að nýta þekkingu sína á hagnýtan hátt. Sum

þessara fyrirtækja ná ekki að vaxa úr grasi en önnur dafna eins og gengur. Sprotastarfið og starf stuðningsaðila, eins og Tækniþróunarsjóðs og Nýsköpunarsjóðs, hefur verið nægilega öflugt til að koma mörgum fyrirtækjum á laggirnar. En síðan er eins og það myndist tómarúm þegar kemur að því að fjármagna næstu skref, að vaxa og verða fullorðin.

Þetta plagar mörg góð fyrirtæki sem eru mikils megnug, fyrirtæki sem veita í heildina mörgum atvinnu, eru í rannsóknum og þróun og viðhalda þekkingu í verki og tækni.

Eitt framfaraskref

Vonir standa til að Alþingi muni taka fyrir frumvarp um breytingar á lífeyrissjóðalögum á haustmánuðum. Stuðningur við frumvarpið er víðtækur. Ef það yrði að lögum gætu félög öðlast betra aðgengi að fjármagni fagfjárfesta í gegnum First North-markaðinn. Það yrði mikið framfaraskref og tækifæri fyrir smá og meðalstór fyrirtæki til að hugsa lengra og stærra. En stærra en hvað? Sjáum við fleiri Marel og Össur?

Heimilisfang: erlendis

Staðan er snúin fyrir mörg

nýsköpunarfyrirtæki hér á landi. Hér hafa þau slitið barnsskónum en þau leita æ meira út fyrir landsteinana í vaxtarfasanum.

Það er jákvætt að byggð séu tengsl við erlenda fjárfesta og að þeir sýni þessum fyrirtækjum áhuga. En fjármögnunarmhverfið hérlendis má ekki verða til þess að við missum af tækifærum til að taka þátt í vexti þeirra.

Viljum við að þessi fyrirtæki verði áfram hér, efnahagslífi og þekkingu á meðal okkar til góða, eða viljum við að fyrirtækin skapi auð annars staðar?

Vítahringur

Hættan er tvenns konar. Annars vegar að þessi fyrirtæki skjóti ekki rótum hér þar sem íslenskur fjármálamarkaður fær ekki tækifæri til að styðja við þau, þeim og fjárfestum til hagsbóta.

Hins vegar að þau geti ekki nýtt fjármagn sem þau myndu afla hér á landi á markaði til vaxtar utan landsteina vegna gjaldeyrishafta. Þetta hefur leitt til þess að fyrirtæki hafa hætt við að skrá sig á verðbréfamarkað og huga jafnvel að flutningi til annarra landa. Þetta er vítahringur.

ER ÞITT FYRIRTÆKI Á FLUGI?

Regluleg ferðalög á vegum fyrirtækisins eru oft nauðsynleg. Það getur því borgað sig að gera fyrirtækjasamning við Icelandair.

Njóttu hlunninda fyrirtækjasamningsins. Þar má nefna:

- Sérstakur ferðaráðgjafi hefur umsjón með hverju fyrirtæki.
- Neyðarnúmer er opið allan sólarhringinn – alla daga ársins.
- Afsláttur sem Icelandair býður er veittur af öllum fargjöldum á því farrými sem fyrirtæki óska eftir hverju sinni.
- Hægt er að nálgast nákvæmt viðskiptayfirlit á vefnum.

+ Allar nánari upplýsingar má finna á www.icelandair.is/fyrirtaeki Eins má senda fyrirspurnir á fyrirtaeki@icelandair.is

ICELANDAIR

FRAMLEIÐENDURNIR **STEVEN SPIELBERG** OG **OPRAH WINFREY**
BJÓÐA ÞÉR UPPÁ SANNKALLAÐA VEISLU

Helen
MIRREN

Om
PURI

Manish
DAYAL

Charlotte
LE BON

FROM THE AWARD-WINNING DIRECTOR OF "CHOCOLAT"

The HUNDRED-FOOT JOURNEY

BASED ON THE BELOVED, BEST-SELLING NOVEL

"A TRUE MASTERPIECE"

Charlotte Observer

"A FEAST FOR THE SENSES"

Arizona Republic

"DELICIOUS FOR THE SOUL"

New York Observer

"LEAVING YOU FULFILLED AND SMILING...HARD!"

Front Row

KOMIN Í KVIKMYNDAHÚS UM LAND ALLT

EGILSHÖLL

uno

SAMBIÓN

5,5% HÆKKUN

Aflamark í ágúst

Heildaraflí íslenskra skipa var 5,5% meiri í ágúst 2014 en í sama mánuði árið 2013. Aflí jókst í öllum botnfisktegundum nema ýsu. Samanburður á 12 mánaða tímabilum á milli ára leiðir í ljós að botnfiskafli er svipaður á milli ára á meðan 33% samdráttur hefur orðið í uppsjávarafli á tímabilinu.

600 MILLJÓNIR

Dýr áburðarverksmiðja

Áburðarverksmiðjan sem Þorsteinn Sæmundsson, þingmaður Framsóknarflokksins, hefur lagt til að ríkið kanni hagkvæmni og möguleika á að reisa, á að kosta 120 milljarða króna samkvæmt greinargerð með frumvarpinu. Ef 200 störf verða til í verksmiðjunni þýðir það að 600 milljóna króna fjárfesting sé á bak við hvert framtíðarstarf.

13.09.14 Af hverju er enginn búinn að stofna hollvinasamtök ÁTVR nú þegar sótt er að þeirri stofnun sem hefur glatt svo marga í gegnum tíðina? Mér þykir rétt að við sem stóðum klukkutímum saman í biðröð fyrir utan Ríkið á Lindargötunni og Snorra-braut ættum að taka okkur saman og berjast gegn þessari aðför að ÁTVR.

Brynjar Nielsson,
þingmaður Sjálfstæðisflokksins.

36 FULLTRÚAR MÆTTIR

Priðja þing ASÍ-UNG

Þing ASÍ-UNG var haldið í síðustu viku undir yfirskriftinni: „Samfélag fyrir alla... líka unga fólkið.“ Þingið samþykkti ályktun þar sem meðal annars kemur fram að það krefjist þess að sveitarfélög hafi leikskóla opna yfir sumartíma, starfsdagur og aðrir fridagar í leik- og grunnskólum verði samræmdir, heimild fái til að nýta hluta af eigin veikindarétti til að sinna veikindum barna og að fæðingarorlof verði lengt, þakið hækkað og 80% hámark afmunið.

Hin hliðin

BJARNVEIG
EIRÍKSDÓTTIR HDL.

Ég heyrði af því um daginn að ísbúð ein í Reykjavík flokkaði viðskiptavinina sína eftir þjóðerni. Þar á bæ væri lagt meira á túristaís en annan ís. Þetta er vonandi flökkusaga. Frásögn af athæfi nokkurra vel þekktra fjölþjóðlegra bílaleigufyrirtækja í Evrópu er ekki flökkusaga. Þau mismuna eftir þjóðerni. Viðskiptavinir þessara fyrirtækja sem ekki verða nafngreind hér munu hafa ítrekað lent í því þegar þeir bóka bílaleigubíl í öðru landi í gegnum internetið að fá ekki jafn hagstætt verð og íbúar í heimaríki bílaleigunnar. Sumar bílaleigur flokka nefnilega viðskiptavinina sem panta á netinu eftir IP-tölu eða upplýsingum um heimili. Þessir viðskiptavinir fá sjálfkrafa hærri verð hjá bókunarvél eða geta jafnvel ekki pantað þjónustu. Skiptir ekki máli þótt þeir ætli að nota bifreiðina í viðkomandi ríki þar sem bílaleigan er staðsett.

Sameiginlegur markaður?
Þrátt fyrir sameiginlegan markað og sameiginlegar leikreglur blasa enn hindranir við einstaklingum og fyrirtækjum sem stunda viðskipti milli ríkja í EES. Evrópuþómstóllinn er öflugur málsvari neytenda. Vel þekkt er mál Engendinganna sem laumuðust til að kaupa sér afruglara frá Grikklandi til að geta horft á grískar gervihnattarsendingar frá ensku meistardeildinni en áskriftargjöld í Grikklandi voru lægri en hjá Sky sem hafði einkarétt til sýninga í Bretlandi. Gríska sjónvarpsstöðin og Meistaradeildin fóru í mál við Engendingana. Málið fór í forurskurð hjá Evrópuþómstólinum sem stóð með Engendingunum þar sem áskriftin var til einkanota. Sagði dómstóllinn slíkar hindranir á sölu á afruglurum milli ríkja vera brot á samkeppnisreglum og reglum um þjónustufrelsi. Vegna forurskurðarins hóf framkvæmdastjórn ESB nýverið rannsókn á dreifingarsamningum bandarískra kvikmyndafyrirtækja við stóru sjónvarpsfyrirtækin í Evrópu. Sagði framkvæmdastjóri samkeppnismála að skoða þurfi hvort þessir dreifingarsamningar hindruðu einstaklinga í að fá aðgang að áskriftarsjónvarpi í öðrum ríkjum og hvort samningarnir sem skipta upp mörkuðum eftir landamærum standist samkeppnisreglur.

Hvað er til ráða?
Fjölmargir neytendur hafa kvartað undan fjölþjóðlegu bílaleigunum. Framkvæmdastjórn ESB hefur sent bílaleigunum bréf og hvatt þær til að breyta þessum viðskiptaháttum þar sem þeir brjóti gegn þjónustutilskipun ESB. Eftirlitsaðilar neytendamála í hverju landi hafa eftirlit með svona viðskiptaháttum. Neytendur sem telja að fyrirtæki í öðru landi hafi brotið á sér geta farið á heimasíðu neytendaeftirlits í EES sem heitir EEC-Net og fundið þarlandan eftirlitsaðila. Sameiginlegur markaður myndast ekki með sameiginlegum reglum einum saman. Neytendur og fyrirtæki þurfa að standa vörð og láta í sér heyra.

Með allt á hreinu undir borði

Hágæða uppþvottavél undir borð fyrir atvinnueldhús

20%
afsláttur

Með **Comenda Redline** uppþvottavélinni nærðu fram margþættri hagræðingu. Bæði tekur uppþvottavélin lítið pláss þar sem hún fer undir borð en einnig hafa verkfræðingar Comenda náð að þróa uppþvottavél sem fer sparlega með rafmagn og vatn. Þægileg, umhverfisvæn og aðgengileg vél. Falleg og faguð hönnun úr ryðfríu stáli.

- Hurðap 530 x 375 mm
- Mjög hljóðlát - með hljóðfilter skv. CE stöðlum
- Hurð með öryggislokun
- Sjálfvirk vatnshæðarstilling
- Hitastýrð vatnslögn
- Vatnsdæla fyrir þvott og skolun bæði uppi og niðri

Verð nú kr. 241.200,- án vsk.

Veit á vandaða lausn

Tilboð gildir meðan birgðir endast

Verið velkomin í verslun okkar að Síðumúla 16. Opið mán - fös 8.30 - 17.00
Síðumúli 16 • 108 Reykjavík • Sími 580 3900 • www.fastus.is